

PROJEKTIRANJE KOLEKCIJE ODJEĆE INSPIRIRANE SVIJETOM GLJIVA

Bašić, Ines

Undergraduate thesis / Završni rad

2018

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Textile Technology / Sveučilište u Zagrebu, Tekstilno-tehnološki fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:201:510496>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-04-01**

Repository / Repozitorij:

[Faculty of Textile Technology University of Zagreb - Digital Repository](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
TEKSTILNO- TEHNOLOŠKI FAKULTET

ZAVRŠNI RAD

PROJEKTIRANJE KOLEKCIJE ODJEĆE INSPIRIRANE SVIJETOM GLJIVA

INES BAŠIĆ

ZAGREB, 2018. RUJAN

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
TEKSTILNO- TEHNOLOŠKI FAKULTET
ZAVOD ZA DIZAJN TEKSTILA I ODJEĆE

ZAVRŠNI RAD

PROJEKTIRANJE KOLEKCIJE ODJEĆE INSPIRIRANE SVIJETOM GLJIVA

DOC. DR. SC. IRENA ŠABARIĆ

INES BAŠIĆ, 0067515764

ZAGREB, RUJAN 2018.

I. TEMELJNA DOKUMENTACIJSKA KARTICA:

ZAVOD ZA DIZAJN TEKSTILA I ODJEĆE

Članovi povjerenstva:

1. doc. dr. sc. Ksenija Doležal – predsjednica povjerenstva
2. doc.dr.sc. Irena Šabarić - član
3. ak.slik. graf. Marin Sovar - član
4. doc.dr.sc Alica Grilec – zamjeni člana

Broj stranica: 48

Broj slika: 44

Broj literaturnih izvora: 8

Datum predaje završnog rada:

Datum obrane završnog rada:

II. SAŽETAK

Ovaj rad bavi se izradom kolekcije inspirirane svijetom gljiva (gdje i kako rastu, kolika je rasprostranjenost, način razmnožavanja i dr.) i njihovim estetskim svojstvima (oblik, tekstura, boje i sl.). Promatranjem tih elemenata gljiva nastoji se kreirati kvalitetan koncept za odjevnu kolekciju za razdoblje proljeće/ljeto. Kroz promatranje i istraživanje svijeta gljiva promišljano je kako bi razni oblici, teksture i boje mogle ne samo utjecati na vizualan izgled tj. kroj i oblik modela već i na odabir materijala, sheme boja, a time i na godišnje doba za koje je kolekcija namijenjena. Izradom *moodboarda* i podjelom istog na dijelove sistematizirani su važni elementi za stvaranje kolekcije, od atmosfere iste, preko istraživanja oblika i boja do konceptualnih skica modela.

KLJUČNE RIJEČI: svijet gljiva, estetska svojstva, koncept, kolekcija odjeće, materijal, razdoblje, moodboard

II The summary

This paper focuses on creating and designing a collection inspired by the world of fungus (where and how it grows, how much they are spread, propagation, etc.) and their aesthetic properties (shape, texture, colors, etc.). By observing these elements a quality concept is created for a clothing collection for the spring / summer season. Through the observation and exploration of the world of fungi it is observed how various shapes, textures and colors could not only affect the visual appearance, ie the cut and shape of the model, but also the choice of material, color schemes, and therefore the period for which the collection is intended. By creating moodboards and dividing them in parts, important elements are systematized for creating a collection, from the mood of the collection, exploration of shapes and colors to the conceptual sketches of the garments.

KEY WORDS: collection, fungi, aesthetic properties, concept, garment, season, moodboard

Sadržaj

1. UVOD.....	5
2. RAZRADA TEME	5
2.1. Obilježja gljiva.....	5
2.2. Povezanost gljiva i kolekcije.....	6
2.2.2. Schizophyllum commune	6
2.1.1. Favolaschia pustulosa.....	7
2.2.3. Coprinellus disseminatus	9
2.2.4. Flammulina velupties	10
2.3. Svjetski dizajneri i inspiracija prirodom	11
3. EKSPERIMENTALNIDIO	13
3.1. Značajke kolekcije	13
3.2. Izrada koncepta kolekcije kroz slaganje <i>moodboard-a</i>	13
3.3. <i>Moodboard 1</i>	14
3.4. <i>Moodboard 2</i>	16
3.5. <i>Moodboard 3</i>	21
3.6. Projektni radovi.....	25
3.7. Konstrukcija I. modela	36
4. ZAKLJUČAK.....	45
5. LITERATURA	46
6. POPIS SLIKA.....	46

1. UVOD

Izrada kolekcije zaista je kompleksan, ali zanimljiv i zabavan proces. On uključuje trenutak inspiracije onime što je dizajneru značajno u tom trenutku. Inspiracija sama po sebi nije dovoljna već ju je potrebno dalje istražiti. Element inspiracije, a u ovom slučaju su to gljive, se može istraživati na razne načine, a jedan element se može interpretirati razno, ovisno o karakteru dizajnera koji tu temu ili taj element obrađuje. Nakon što je odabran specifičan element iz primarne inspiracije (gljive), taj element je potrebno podrobnije istražiti, bilo to promatranje značajnih opisnih karakteristika (gdje i kako žive gljive), estetskih svojstava (oblik, struktura, boje, tekstura gljiva), taktilnih svojstava i dr. Nakon što se prikupe podaci (estetski, opisni i sl.) kreće se u izradu *moodboarda*¹. Izrada moodboarda je u ovom slučaju bila odrađena tehnikom kolažiranja i zapisivanja bilješki na određene elemente. Nakon što je određen vizualan identitet kolekcije (boje, oblici) kreće se sa skiciranjem odjevnih predmeta ili kombinacija. To može biti slobodno, strukturirano, promišljeno, spontano, kako god dizajner u tom trenu osjeti da je prikladno. Nakon skiciranja potrebno je dublje promotriti nastale skice i krenuti u razradu projekta svakog modela koji je temelj za realizaciju odjeće. To uključuje razradu konstrukcijskih dijelova, konačan odabir materijala i boja kako bi izrada samih modela bila jednostavnija i bliža skicama i konceptu kolekcije.

2. RAZRADA TEME

2.1. Obilježja gljiva

Među 6 postojećih carstava živoga svijeta (bakterije, biljke, životinje, protoza i chromista), spadaju i gljive. One su organizmi koji se hrane heterotrofno, apsorpcijom. Iako su gljive jedna od najslabije istraženih skupina organizama, poznato je oko 75 000 vrsta no procjena je da zapravo ima oko 1 500 000 vrsta (Hrvatska enciklopedija, gljive, natuknica). Razmnožavanje može biti spolno ili nesporno no većina vrsta se širi sporama nastalim u spolnom ciklusu, a raznose se vjetrom (Hrvatska enciklopedija, gljive, natuknica). Postoje razne hranidbene strategije. Kao sapotrofi razgrađuju mrtvu organsku tvar, najčešće organskog podrijetla. Prisutne su i gljive simbiotičke ili mutualisti. One su povezane s korjenovim sustavom biljaka tvoreći mikrozu. Neki simbiotički žive u zajednici s algama ili cijanobakterijama s kojima tvore lišajevе (Hrvatska enciklopedija, gljive, natuknica). Iako su

---

¹ Moodboard – aranžman slika, materijala, dijelova teksta, bilješki i sličnih elemenata koji zajedno tvore određen stil ili koncept

gljive većinom kopneni organizmi, može ih se naći i u slatkoj vodi, a rjeđe u moru. Gljive pretežito (one kopnene) žive u šumskim ekološkim sustavima, ali su prisutne i na svim kopnenim staništima. Velik značaj nose za razvoj naših ekoloških procesa u kopnenim ekosustavima. Razgrađuju mrtvu organsku tvar i time omogućavaju kruženje materije, bez koje život nije moguć. Bacterije razgrađuju životinjske ostatke dok biljne ostatke (celuloza, hemiceluloza, pektin i lignin) razgrađuju gljive (Hrvatska enciklopedija, gljive, natuknica). Gljive imaju također značajnu ulogu osim za ekosustav i u prirodnoj selekciji i životnim ciklusima. Napadaju oslabljene i starije organizme, ubrzavaju kruženje tvari u prirodi, povećavaju raznolikosti šumskih staništa. Također su i važna hrana velikomu broju životinja (Hrvatska enciklopedija, gljive, natuknica). U životu čovjeka gljive se koriste kao hrana, za fermentaciju (kruh, pivo). U biotehnološkim procesima proizvodi se alkohol, limunska kiselina, mliječna kiselina, neki antibiotici, riboflavin i dr. Negativan učinak koji gljive ostavljaju na ljude jest u obliku parazitskih gljiva koje su uzročnici bolesti nekih biljaka, a u manjoj mjeri životinja i čovjeka. Također su glavni krivci kod propadanja uskladištenih namirnica (Hrvatska enciklopedija, gljive, natuknica).

2.2. Povezanost gljiva i kolekcije

2.2.2. Schizophyllum commune

Gljiva koja je inspirirala izradu kolekcije svojim oblikom, bojom i strukturom je definitivno *Schizophyllum commune*, u Hrvatskoj poznatija kao obična dvolisnica. Može se naći svugdje u svijetu osim na Anktartici. Raste u šumama, na poljoprivrednim zemljištima, travnjacima i na umjetnim staništima koje je stvorio čovjek. Pogodno stanište za razvoj su joj drvni ostaci svih vrsta (debla, panjevi, cjepanice, grane, grančice, slamnatim balama i sl.). Najčešće rastu u grupama, ali mogu se razvijati i zasebno. Jako je raširena vrsta gljiva i jestiva je (Roberts i Evans, 2011 :297). Ono što me prvo privuklo na toj gljivi je pokret koji ona sadrži u sebi. Listići iliti lamele ove gljive navode oči na kretanje kroz njih, putovanje po njihovim putanjama, ovisno o tome kako su se razvile. Dakle značajka ove gljive za kolekciju je pokret. Pokret traži lagane, prozirane materijale koji su u stanju prilagoditi se raznim kretanjama. Prema tome, laganiji i prozračniji materijali ukazuju na to da bi kolekcija mogla biti namijenjena za sezonu proljeće/ljeto.

Slika 1 - Schizophyllum commune, 2014, Axford, S.

2.1.1. Favolaschiapustulosa

Sljedeća gljiva od velikog značaja za kolekciju je Favolaschia pustulosa. Može se naći uglavnom u jugoistočnoj Aziji i na Novom Zelandu te na otocima Pacifika u šumovitim krajevima. Rastu najčešće na mrtvim deblima, panjevima i cjepanicama u malim grupama (klasterima). Ova je gljiva djelomično providna. Favolaschia pustulosa je školjkolikog, konveksnog oblika, gumenaste teksture. Površina je djelomično providna i bijela, glatka i prekrivena nepravilnim kvržicama. Nisu jestive (Roberts i Evans, 2011 :134). Kod ove gljive je bilo zanimljivo promatrati ne vanjske estetske karakteristike tj. izbočine, glatku površinu i gumenu teksturu već pore koje se nalaze u unutrašnjosti iste i čine te kvržice koje su vidljive izvana. Upravo ti nedostaci prostora u gljivi su istisnule taj negativan prostor van i stvorile novu dimenziju koja ne bi postojala da nije bilo te unutarnje šupljikave strukture. Značaj za kolekciju ova gljiva ima u smislu istraživanja unutrašnje strukture odjevnih predmeta i kako to može utjecati na njihov vanjski izgled.

Slika 2 - Favolaschia pustulosa, Axford, S.

Slika 3 - Favolaschia pustulosa, 2013., Lockwood, T. F.

2.2.3. *Coprinellus disseminatus*

Ova se gljiva, poput *Schizophyllum commune*, može naći svugdje u svijetu osim na Anktartici. Raste na šumovitim područjima, najčešće na deblima i trulom i često ukopanom drveću. Rastu u gustim nakupinama. Jako su raširene tj. česte su i jestive. Izrazito su malene no svoju veličinu nadomještaju rastom u enormnim brojevima. Zasebno su jako male, ali i krhke pa ih se lako uništi. Nakon berbe mogu trajati do dva dana (Roberts i Evans,2011:87). Promatrajući ovu gljivu i njen način života u kolekciju sam odlučila uvrstiti element zajedništva koji se u ovim malim gljivicama stvara. Zasebno su jako krhke, ali u velikim količinama dobivaju na sigurnosti od uništavanja i propadanja. Na kolekciju se to može prenijeti u smislu da mnogo malih konstrukcijskih dijelova mogu tvoriti jednu veću i snažniju cijelinu poput npr. korzeta ili bilokakvog strukturiranijeg odjevnog predmeta. Krhkost pojedine gljive se može očitavati u krhkom tj. lakom i mekom materijalu poput npr.tila (što je dosljedno odabiru materijala za sezonu proljeće/ljeto) koji će kada se spoji zajedno sa ostalim konstrukcijskim dijelovima od tila činiti jednu sigurniju cijelinu u obliku korzeta.

Slika 4 - Coprinellus disseminatus, First Nature

2.2.4. *Flammulina velupties*

Ova je gljiva svojstvena za područja Sjeverne Amerike, Europe i sjeverne Azije. Raste na šumovitim područjima, uglavnom na brijestovima. Može je se naći na mrtvim deblima i panjevima u gustim nakupinama. Česte su i jestive no ne sirove. Dobro podnosi mraz zbog čega je se u Americi naziva i zimska gljiva. U njih, hladne temperature potiču rasplodivanje. U Japanu se ta gljiva jako često koristi kao prehrambeni proizvod i poznata je pod nazivom Enoki. Klobuk ove gljive je isprva konveksan no s vremenom postaje ravniji. Površina je glatka, sjajna i sluzava. Blijedo do tamno narančasto-smeđe je boje. Rubovi klobuka su izbrazdani i blijedi od ostatka klobuka. Stručak ima baršunastu teksturu (Roberts i Evans,2011:136). Specifičnost ove gljive za kolekciju jest stvaranje voluminoznosti kroz nabiranje elemenata. Zanimljiv je također baršunast stručak i otpornost na hladnoću. To kasnije u radu rezultira korištenjem laganog baršuna u odjevnoj kombinaciji u kojoj je glavna karakteristika nabiranje kako bi se stvorila dimenzionalnost.

Slika 5– *Flammulina velupties*

2.3. Svjetski dizajneri i inspiracija prirodom

Inspiracija prirodom nije nepoznanica u modnome svijetu. Mnogi dizajneri pronalaze inspiraciju za kolekcije u prirodi. Bilo to životinjski ili biljni svijet. Među poznatijim modnim dizajnerima koji inspiraciju crpe iz prirode svakako je Iris van Herpen. Modna dizajnerica, nizozemskog porijekla fokus svog rada stavlja na interdisciplinarnu kolaboraciju koja uključuje arhitekturu, umjetnost, znanost kao takvu i razne tehnologije među kojima je bitno spomenuti 3D printanje (Herpen, van I., 2018). Ludi Naturae je kolekcija koju radi za tjedan visoke mode za proljeće 2018. Osnova te kolekcije bila je inspiracija zamršenim prikazom krajolika svijeta kojeg su kroz zračnu fotografiju zabilježili među ostalima Thierry Bornier i Andy Yeung. Osim same prirode koja je bila primarna inspiracija, promatrala je kako kaos i red izgledaju u prirodi, kako civilizacija i priroda zajedno rastu i funkcioniraju, koje su sile prirode i čovjeka koje dovode do raznih oblika koji se u prirodi stvaraju. Kolekcija se sastoji od 21 modela, paleta boja ne izlazi iz okvira prirodnih, zemljanih boja. To su desaturirane boje zelene, žute, plave i ljubičaste, boja kože i crna. Neki konstrukcijski dijelovi koji su printani 3D printanjem tanki su čak i do 0.8mm. Neki modeli su izrađeni direktnim printanjem na til koji je korišten kao podloga za te printeve, ali kao i baza za nošenje modela (Herpen, van I., 2018). Priroda je oduvijek bila i zauvijek će biti najveći izvor inspiracije, stvaranja i istraživanja. Nije neobično da se mnogi dizajneri, a među kojima su i Alexander Mcqueen, Thierry Mugler, Dior, Iris van Herpen i drugi njoj okreću u trenucima traganja za inspiracijom. Od životinjskog i biljnog svijeta preko prirodoslovnih grana znanosti do novih tehnologija razvoja materijala, sve je upotrebljivo u izradi kolekcije. Bilo to kao inspiracija, bilo to kao sredstvo za postizanje rezultata. Prirodu kao takvu, dizajneri ne bi smjeli odbaciti ili zanemariti već je naučiti proučavati i u skladu s njom koristiti jene samo kao inspiraciju već i za daljnji razvoj tehnoloških procesa razvoja i izrade odjeće.

Slika 6 - Iris van Herpen, Ludi Naturae, 2018.

Slika 7 - Thierry Bornier

Slika 8 - Andy Yeung

3. EKSPERIMENTALNIDIO

3.1. Značajke kolekcije

Promatrajući odnos gljiva i elemenata kolekcije, glavne značajke su sljedeće:

- Sezona proljeće/ljeto
- Lagani i prozračni materijali poput tila, satena, plisea, lakog baršuna
- Predimenzioniranje tj. predimenzionirani odjevni predmeti i prenaplašene siluete
- Glavna tehnika izrade modela bila bi nabiranje, kako strukturirano („ruching“, plise) tako i spontano tj. negeometrijsko nabiranje
- Korištenje manjih krojnih dijelova od lakih materijala za stvaranje modela ili dijela modela
- Unutrašnje strukture modela kao temelj za vanjski izgled istog. Potencijalna tehnika bi mogla biti oblikovanje tekstila vrućim zrakom.

3.2. Izrada koncepta kolekcije kroz slaganje *moodboard-a*

Najvažniji dio izrade kolekcije bila je izrada *moodboarda*. *Moodboard* je u ovom slučaju bio isključivo estetsko iskustvo. To znači da je u izradi *moodboarda* prevagnula estetska vrijednost gljiva u odnosu na njihovu značajnu vrijednost. Osim gljiva, korištene su slike slikara Johna Williama Godwarda za stvaranje atmosfere kolekcije, ali i razne druge slike koje uz slike gljiva i slikara J. W. Godwarda tvore cijelokupan dojam kolekcije. U izradi je uglavnom korištena tehnika kolažiranja uz dočrtavanje preko paus papira kako bi se stvorilo više od jedne slike. Nerijetko se u *moodboardu* mogu naći kratke bilješke koje će biti značajne za daljnje stvaranje kolekcije. Cijeli *moodboard* može se podijeliti u 3 dijela. Prvi dio čini uhadavanje u izradu *moodboarda*, promišljanje o tehnikama koje dalje mogu biti korisne i prepoznavanje osnovnih oblika i elemenata samih gljiva koje kasnije mogu biti korisne.

Drugi dio *moodboarda* je više ambijentalan. Dakle uz slike J. W. Godwarda i slike gljiva korištene su i druge slike (slike prirode, raznih tekstura, arhitekture i osobne fotografije) koje stvaraju cijelokupni dojam kolekcije. Iz tog drugog dijela može se izvući shema boja koje će se u kolekciji koristiti, osjećaji koji će prožimati kolekciju, a oni su eteričnost, lakoća, pokretljivost, mladenaštvo, sreća i strast. Treći dio *moodboarda* su 10 konceptualnih skica modela iz kojih se kasnije mogu izvući konkretniji modeli.

Tu *moodboard* prestaje i ulazi se u razradu tri modela u programu Adobe Illustrator.

3.3. Moodboard1

Izrada kolekcije je složen i kompliciran proces koji započinje trenutkom inspiracije koja pokreće sve ostale korake u izradi kolekcije. U ovom slučaju, iskra motivacije bila je gljiva Schizophyllum commune koja se nalazi na prvoj stranici *moodboarda*. Već na prvoj stranici se na slici te gljive nalazi paus papir po kojem su izvučene linije unutarnje strukture Schizophyllum commune. Već je i na prvoj stranici zapisan glavni element cijele kolekcije, a to je pokret. Druge dvije stranice se bave istraživanjem oblika gljiva i što se sve iz njih može izvući. Ono što se izvuklo je predimenzioniranost, voluminoznost i pokret, a te karakteristike su vidljive u konceptualnim skicama kolekcije. Na četvrtoj stranici se nalaze načini oblikovanja tekstila koji podsjećaju na samu strukturu gljiva i korisno bi ih bilo uklopiti u daljnji razvoj kolekcije. Peta i završna stranica prvog dijela *moodboarda* naznačava početak drugog dijela *moodboarda*. Simbolično je korišten holografski presijavajući papir koji u sebi sadrži većinu boja koje su specifične za kolekciju.

Slika 9 - Stranica 1 moodboarda

Slika 10 - Stranice 2 i 3 moodboarda

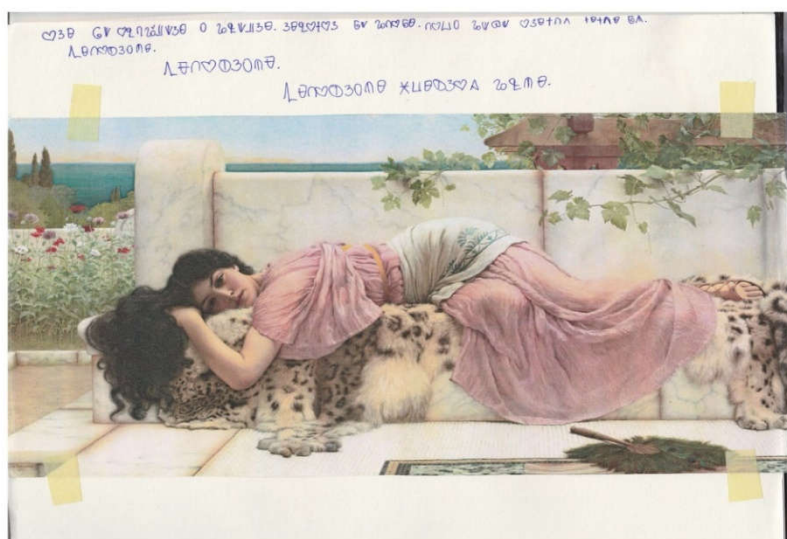

Slika 11 Stranice 4 i 5 moodboarda

3.4. *Moodboard2*

Početak drugog dijela *moodboarda* započinje slikom Johna Williama Godwarda, engleskog slikara koji stvara krajem 19. i početkom 20. stoljeća. Njegova djela nisu se mogla natjecati sa djelima drugih, modernijih i avangardnih umjetnika. Slika je nastala 1902. godine pod naslovom „When the heart is young“ (Swanson, 2000). Uzevši u obzir ne samo ime već i kompoziciju slike, kombinaciju boja i stil, za kolekciju se izvlači bitan element, a to je mladenaštvo, opuštenost. No na slici se osim mladosti i opuštenosti može osjetiti melankolija, nostalgija. Pored te slike stoje četiri manje slike od kojih su dvije teksture, a dvije priroda i arhitektura. Na tim slikama stoje riječi „saudade“ i „querencia“. Saudade je portugalska riječ koja savršeno odgovara Godwardovoj slici. Portugalska riječ saudade je maglovit pojam koji u sebi sadrži konstantnu želju za nečime što ne postoji niti može postojati, za nečime drugim osim sadašnjosti. Osvrtanje ka prošlosti ili gledanje u budućnost, ali ne kao aktivno nezadovoljstvo trenutnim stanjem ili kao dirljiva tuga već kao lijeno i tromo sanjarenje (Bell, 1912:7). Iznad riječi saudade stoji riječ Querencia. Na španjolskom, riječ querencia se referira na prizemljeno mjesto gdje se pojedinac osjeća sigurno, mjesto iz kojeg crpi snagu svog karaktera. Dolazi od glagola htjeti, no taj glagol u sebi nosi misao prihvaćanja izazova, kao u igri (Lopez, 1990:5). Te dvije riječi su ključne za drugi dio *moodboarda*. Provlače se kroz njega u obliku kombinacija slika, boja i kratkih tekstova. Osim te dvije riječi, bitno je naglasiti da se u ovom dijelu *moodboarda* spominje i osjećaj požude i uzbuđenja. Ovim dijelom je cilj bio stvoriti osjećaj ili možda bolje atmosferu cijele kolekcije. Ona bi trebala biti vesela i uzbudljiva uz povremeni trag melankolije. Po čemu je atmosferičnost kolekcije bitna? Zanimljiv je i zabavan zadatak bio tragati za poveznicom između kolekcije i tih kombinacija slika. Atmosferičnost može utjecati na odabir boja npr. melankoliju bih povezala narančastom, sreću i mladost pastelnim nijansama roza i plave no i bijele koja može simbolizirati čistoću. Duboka crvena i tamnije nijanse ljubičaste ukazuju na strast i požudu. Osim utjecaja na boje što je dovoljno samo po sebi, atmosfera i osjećaji koji prožimaju drugi dio *moodboarda* mogu se pretočiti i u odabir materijala, ali mogu utjecati i na sam kraj modela. Materijali bi bili oni koji odaju dojam opuštenosti, ali u isto vrijeme i unutarne stabilnosti pojedinca. Na primjer, plise, til i saten su materijali koji se mogu povezati s lakoćom, mladosti, radošću i veseljem, plišani materijali poput baršuna mogu izazivati želju za dodirivanjem materijala što se može povezati sa senzualnošću, mekoćom., ali u sebi nose i određenu težinu zbog čega bi se to moglo povezati sa stabilnosti i sigurnosti. Pored boja i materijala, atmosfera može oblikovati i krojeve. Mladost, senzualnost, sreća, nostalgija su sve

osjećaji koji su spontani i pokadkad nepredvidivi. Tako se to može prenijeti i u oblikovanje modela. Oni mogu biti također nepredvidivi i spontani tj. njihovo stvaranje može biti skup spontanih odluka i nepravilnih razmišljanja. Malo konkretnije, odbacuje se promišljanje o modelima kao o klasičnim odjevnim predmetima već se vođeni slikama i atmosferom *moodboarda* dopušta ruci da sama donosi spontane odluke u skiciranju modela, ne razmišljajući o tome da taj model ide na ljudsko tijelo i njemu se mora prilagođavati već da je taj model skup iskustava stečenih kroz slaganje koncepta kolekcije.

Slika 12 Straica 6 moodboarda

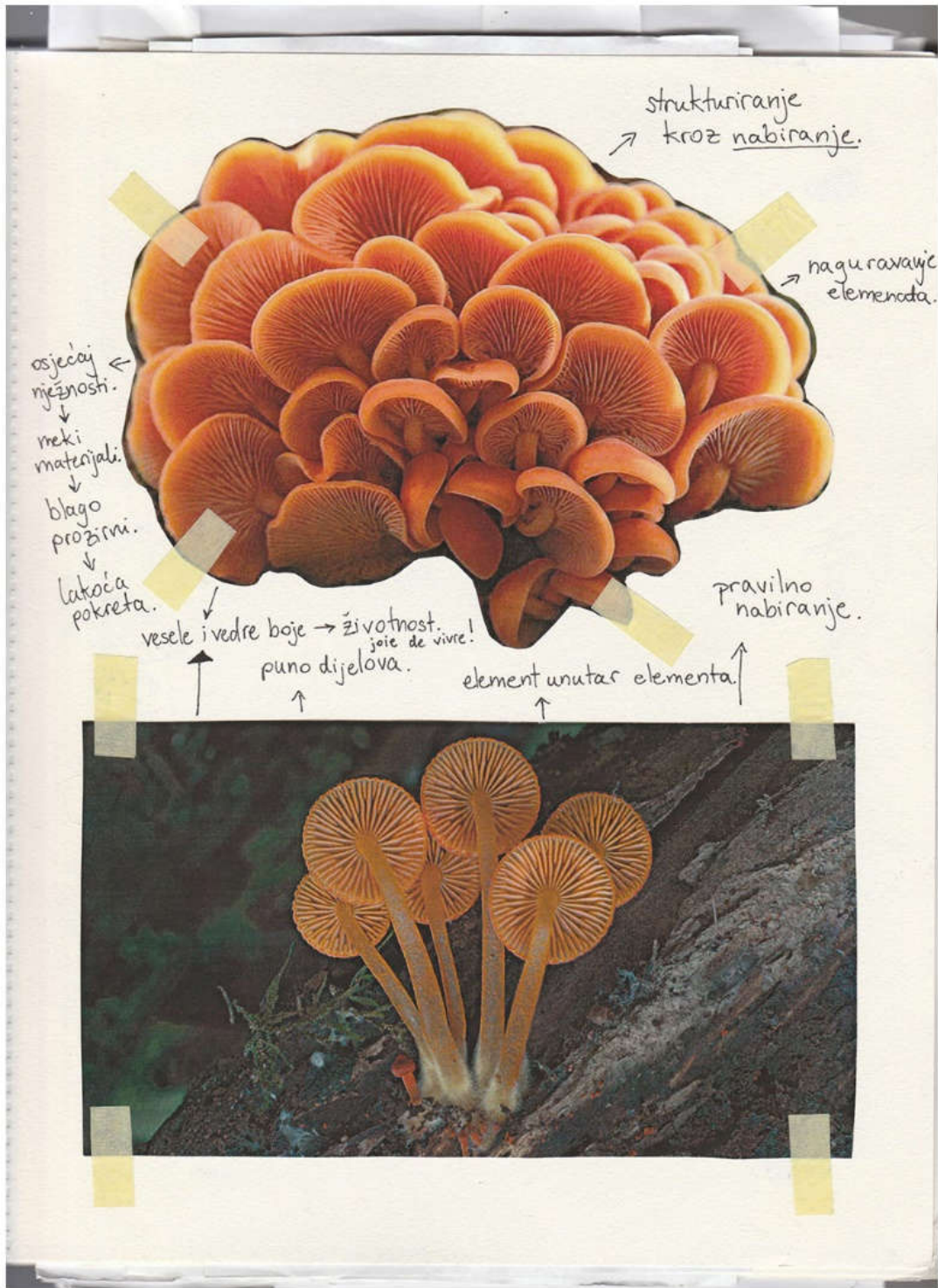
Slika 13 - Stranica 7 moodboarda

Slika 14 - Stranica 8 moodboarda

Slika 15 - stranica 8 moodboarda

Slika 16 - stranica 9 moodboarda

Slika 17 - stranice 10 i 11 moodboarda

Slika 18 - stranice 12 i 13 moodboarda

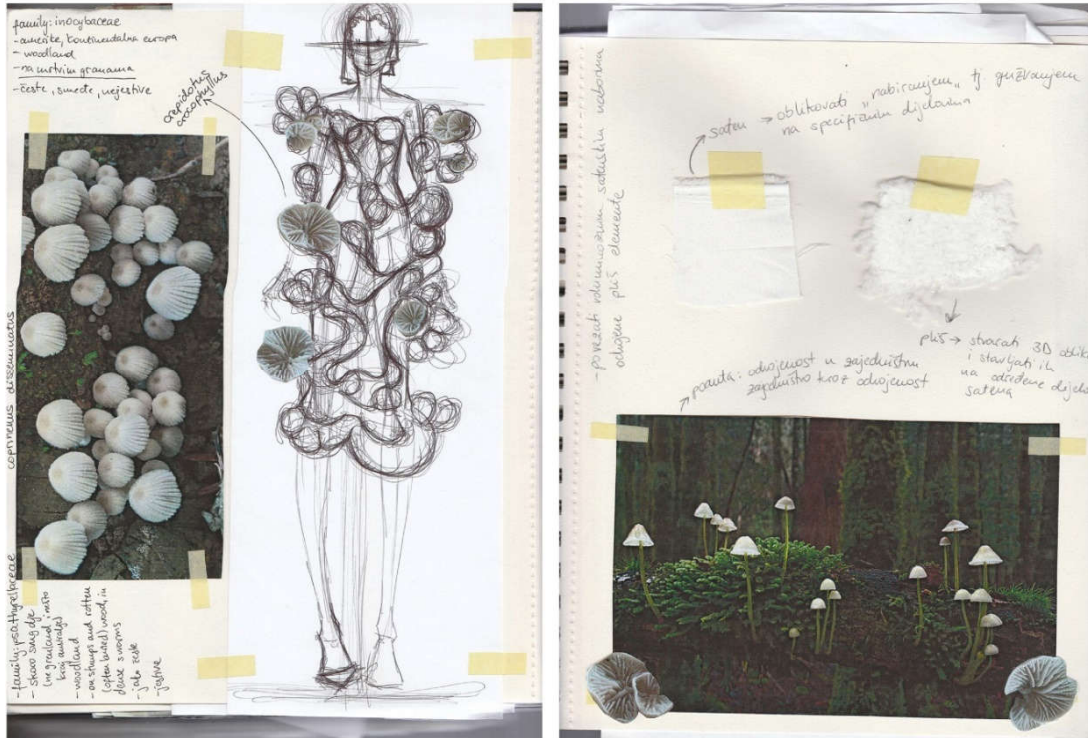
3.5. Moodboard 3

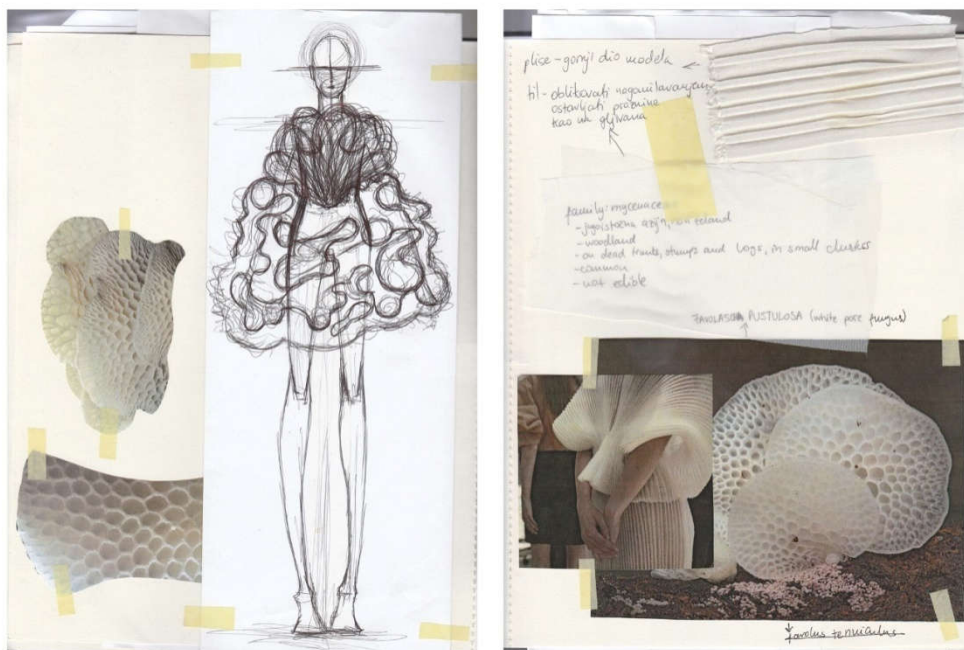
Slika 19 - stranice 14 i 15 moodboarda

Treći dio *moodboarda* sastoji se od kombinacije inspiracija i konceptualnih skica modela kolekcije. U ovom dijelu su korišteni i prijedlozi tekstilnih materijala za izradu kolekcije. Ovaj treći i finalni dio *moodboarda* je spoj svih inspiracija, od raznih gljiva, povezanih slika, primjera materijala, raznih tekstura i bilježaka koji završno utječu na najbitnije skice za kolekciju. Skice su rađene na način da su nakon crtanja figure modela povlačene linije odjevnih modela u potpunosti spontano, a vođene su mišlju i slikama prethodnih stranica *moodboarda*. Nakon što je prvih nekoliko linija bilo povučeno spontano, u njima je bio cilj naći smisao. To se postiglo doslovnim gledanjem u slike gljiva koje su najčešće korištene u *moodboardu*, prateći ne samo oblike i strukture gljiva već i njihov način rasta (u grupi ili zasebno), utjecaj unutarnje strukture na vanjski izgled i sl. Lijevo pored slika skica dodani su elementi poput materijala koji su izabrani ovisno o tome kako je desna stranica pored skice uređena. Za odabir materijala bilo je bitno promotriti siluetu koja je nastala na skici. U većini slučajeva siluete su prenaplašene, predimenzionirane i jako voluminozne. Zato je bilo bitno odabrati materijale koji se mogu lako prilagođavati raznim oblicima. Među češćim

materijalima se nalazi plise, bio tvrdi, bio mekši. Ne samo da odgovara unutarnjoj strukturi gljive već odgovara i osjećaju iz drugog dijela moodboarda.

Slika 20 - stranice 16 i 17 moodboarda

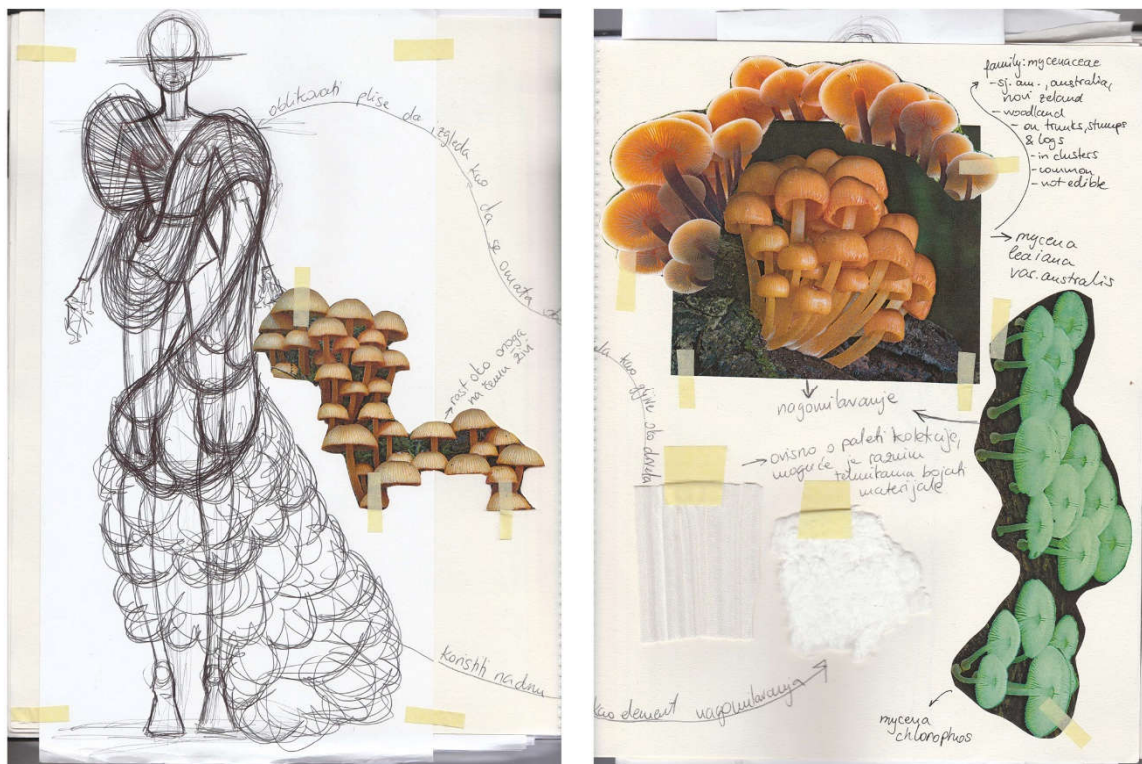

Slika 21 - stranice 18 i 19 moodboarda

Slika 22 - stranice 20 i 21 moodboarda

Slika 23 - stranice 22 i 23 moodboarda

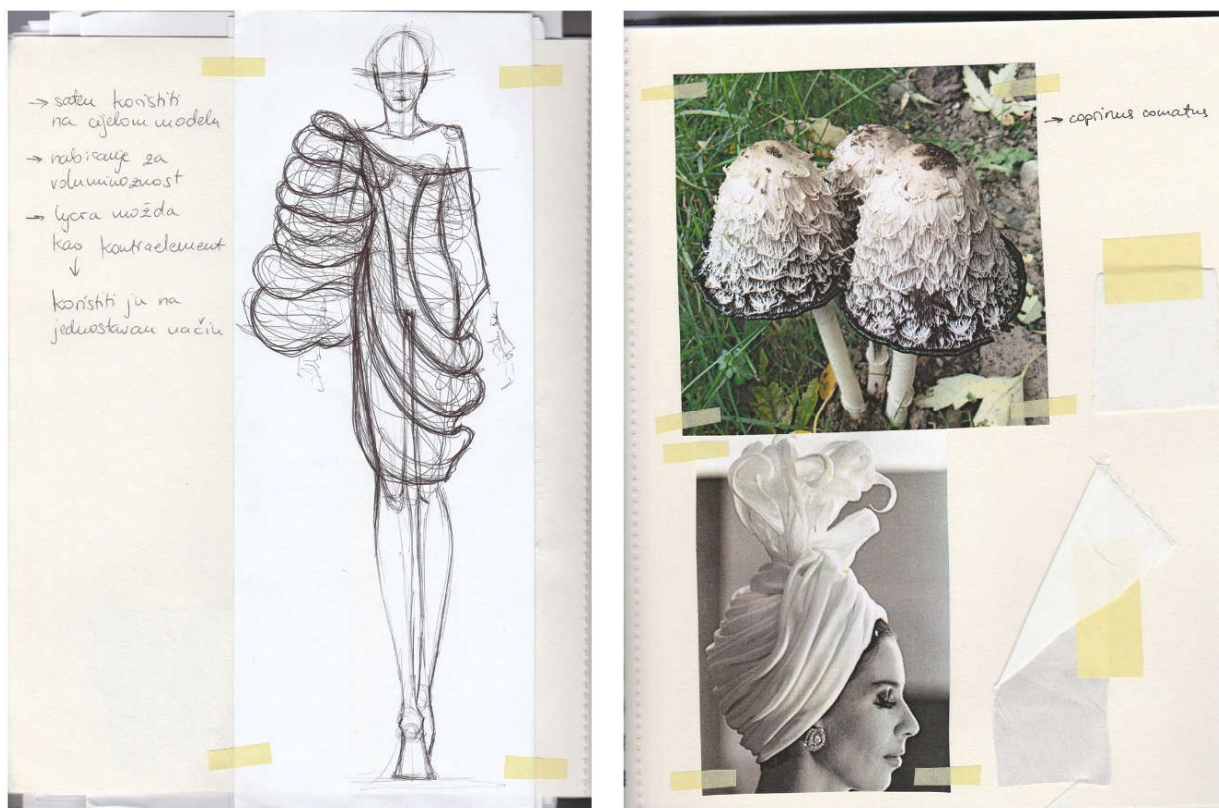
Slika 24 - stranice 24 i 25 moodboarda

Slika 25 - stranice 26 i 27 moodboarda

Slika 26 - stranice 28 i 29 moodboarda

Slika 27 - stranice 30 i 31 moodboarda

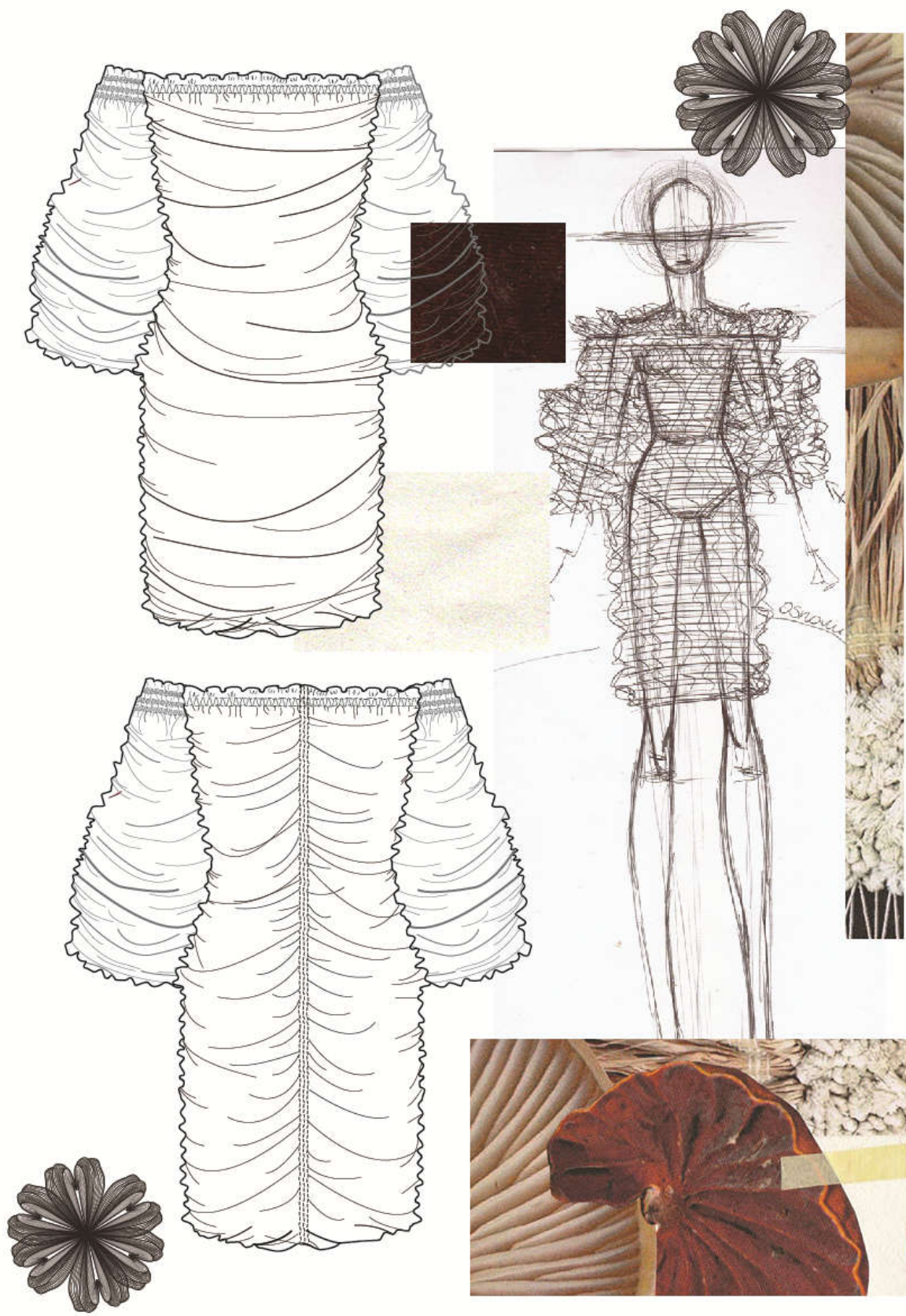
3.6. Projektni radovi

Od deset konceptualnih skica, za prikaz u Adobe Illustratoru su izabrana tri modela koja u sebi nose najvidljivije elemente koncepta kolekcije, a oni su predimenzioniranost, nabiranje i pokretnost. Ovi su modeli dovoljno vizualno jaki da se kroz variranje istih može dobiti mnogo raznih, ali skladnih i povezanih modela.

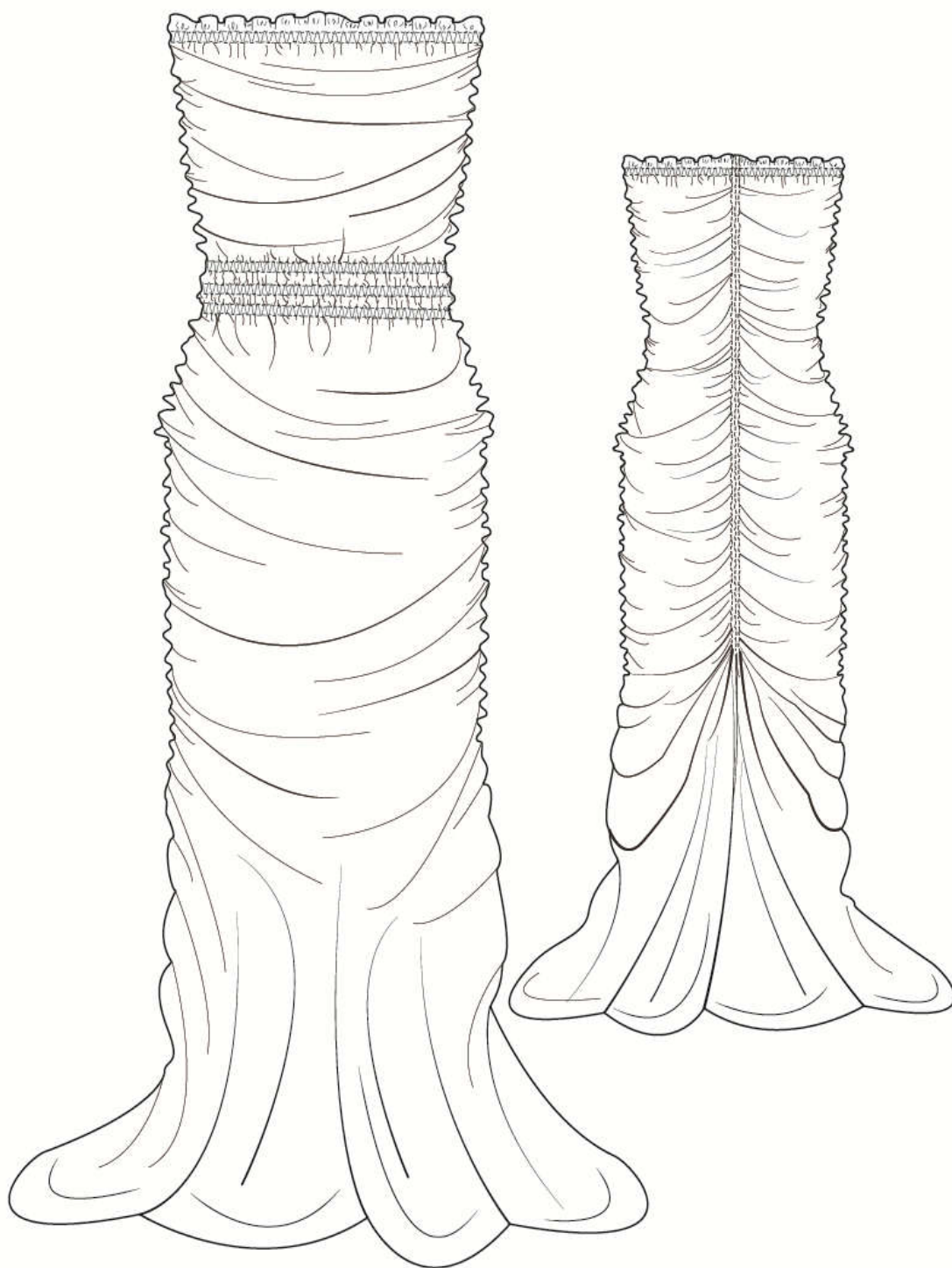
Prvi model je model koji bi bio napravljen tehnikom nabiranja. Pri vrhu je jače i uže nabiranje elastičnim koncem dok bi ostatak haljine bilo izrađeno istom tehnikom nabiranja no u puno širem rasporedu, a bočni šavovi su zapravo spajani nabiranjem. Baza modela bi bila izrađena od lakog satena a rukavi bi istom tehnikom bili izrađeni no od lakog baršuna. U skladu s prvim modelom, osmišljene su dvije varijacije koje odgovaraju karakteristikama tog modela.

Drugi model je izrađen od dva dijela. Gornji dio koji je predimenzioniran u području ramena i oko glave bio bi izrađen od krutog plisea kako bi taj plise uopće mogao stajati. Oblikovan je u obliku slova V, a na prednjem se dijelu spaja u predjelu struka. Plise bi se učvrstio da stoji kako je namješten na području leđa, točnije oko kraja lopatica. Donji dio napravio bi se preferabilno od mekog tila koji se može oblikovati i učvršćivati tokom oblikovanja u nepravilne nabore kako bi se stvorio dojam predimenzioniranosti. U skladu s drugim modelom, osmišljene su dvije varijacije koje odgovaraju karakteristikama tog modela.

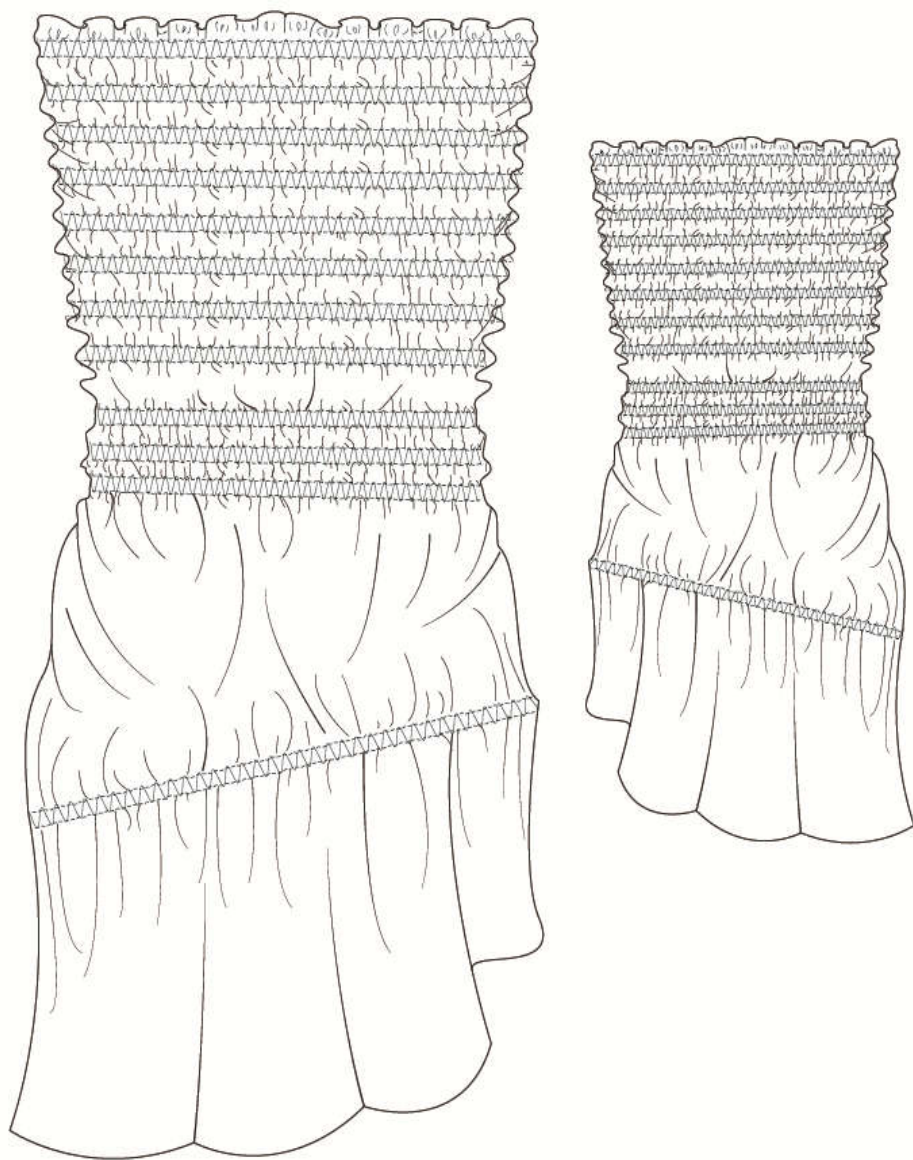
Treći model se također sastoji od dva dijela. Gornji je dio jednako kao i u drugom modelu izrađen od krutog plisea, ali je ekstremno predimenzioniran, no taj dio stoji zapravo na lakom korzetu koji pridržava cijelu konstrukciju. Plise se u ovom slučaju pretapa na stražnji dio haljine gdje će biti pričvršćen u području struka točnije tamo gdje se gornji i donji dio modela spajaju. Donji dio se sastoji od sukne koja je izrađena od četiri puna kruga spojenih u struku. Materijal bi za donji dio haljine morao biti neki laki materijal. U slučaju kada bi to bio til, koristilo bi se i više od osnovna četiri kruga. Na svaki od ta četiri kruga išlo bi barem po još deset slojeva tila. U skladu s trećim modelom, osmišljene su dvije varijacije koje odgovaraju karakteristikama tog modela.

Slika 28 - ilustrator model 1

Slika 29 – model 1, varijacija 1

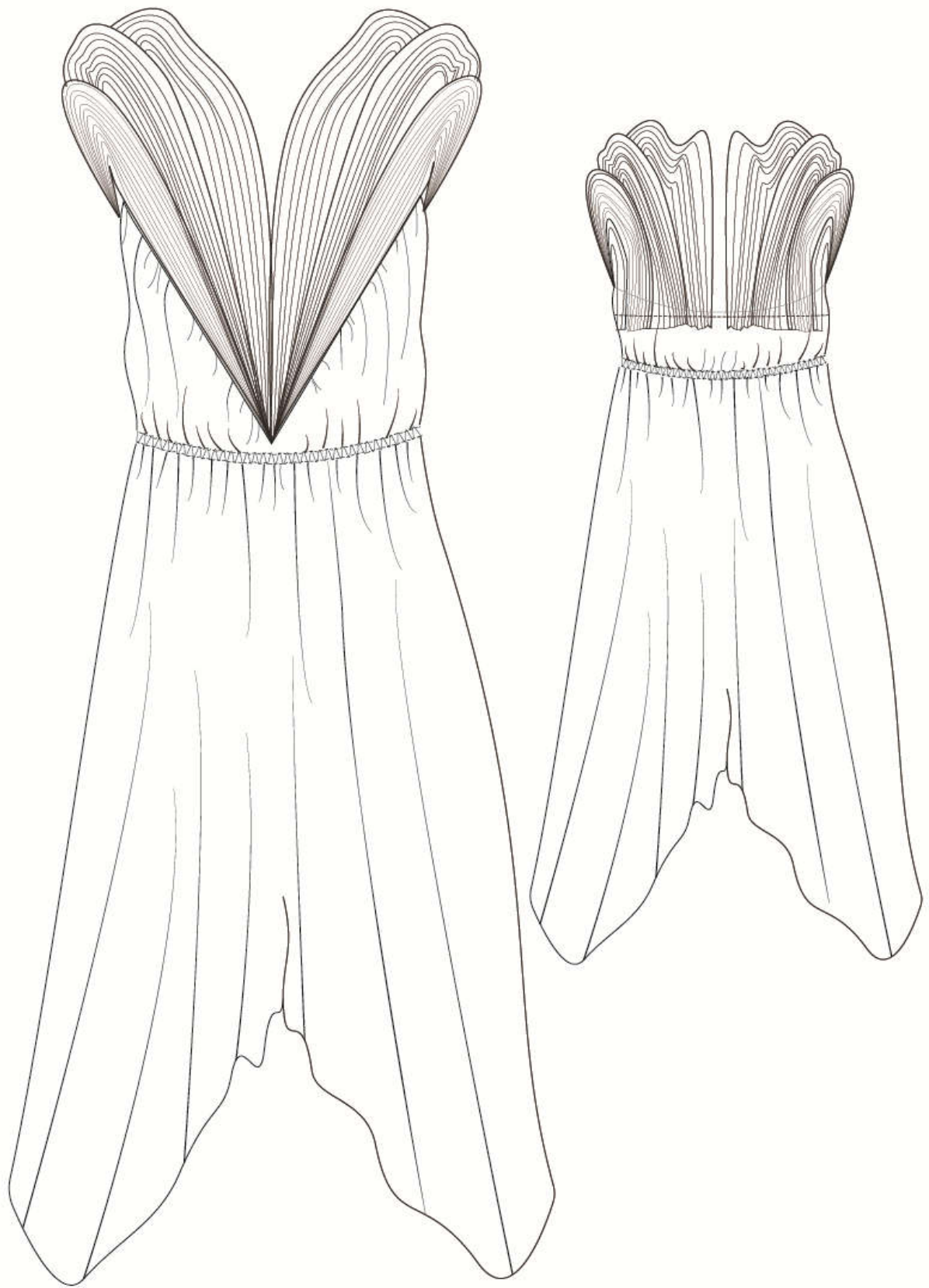

Slika 30 - model 1, varijacija 2

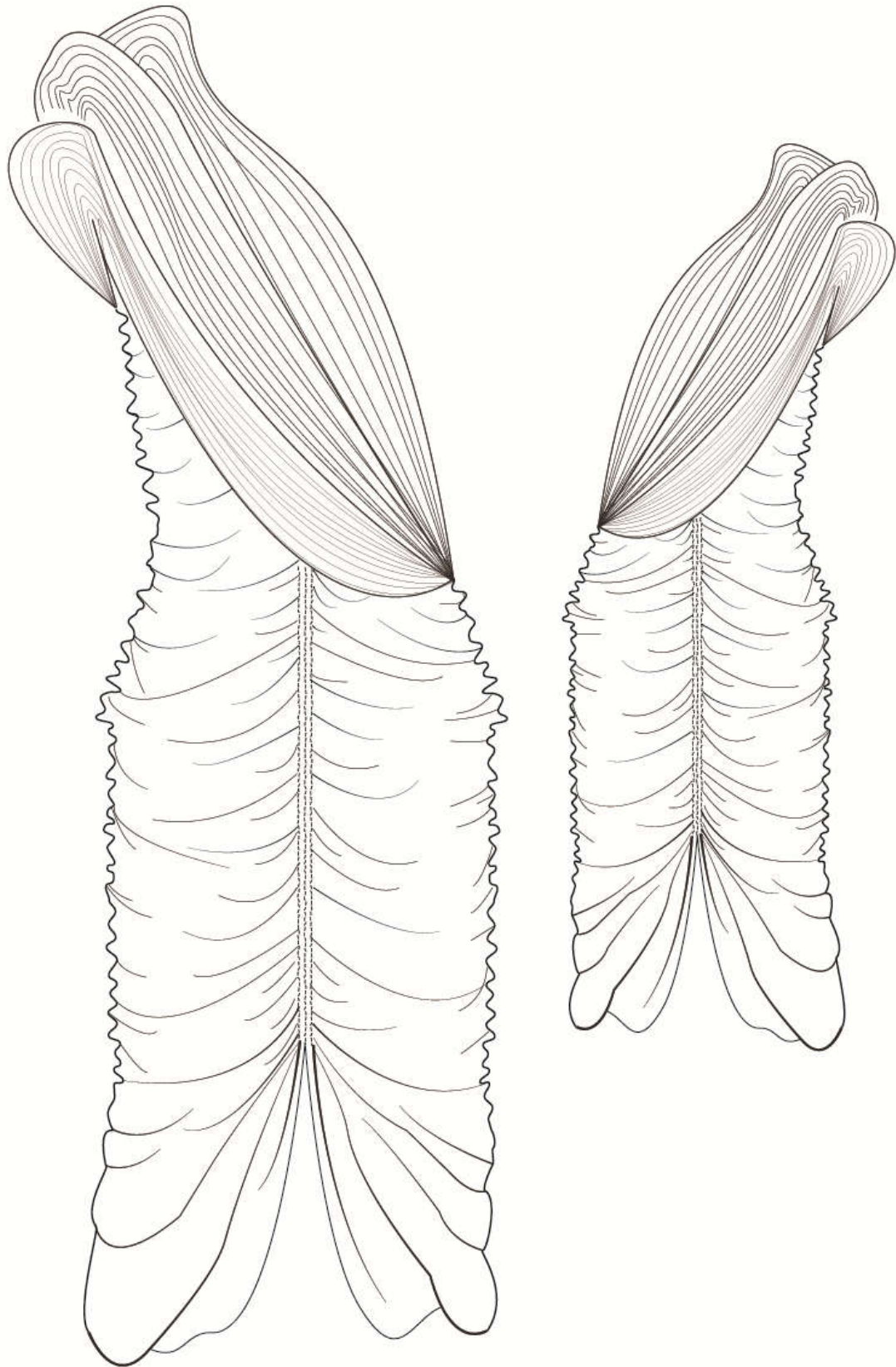

Slika 31 - ilustrator model 2

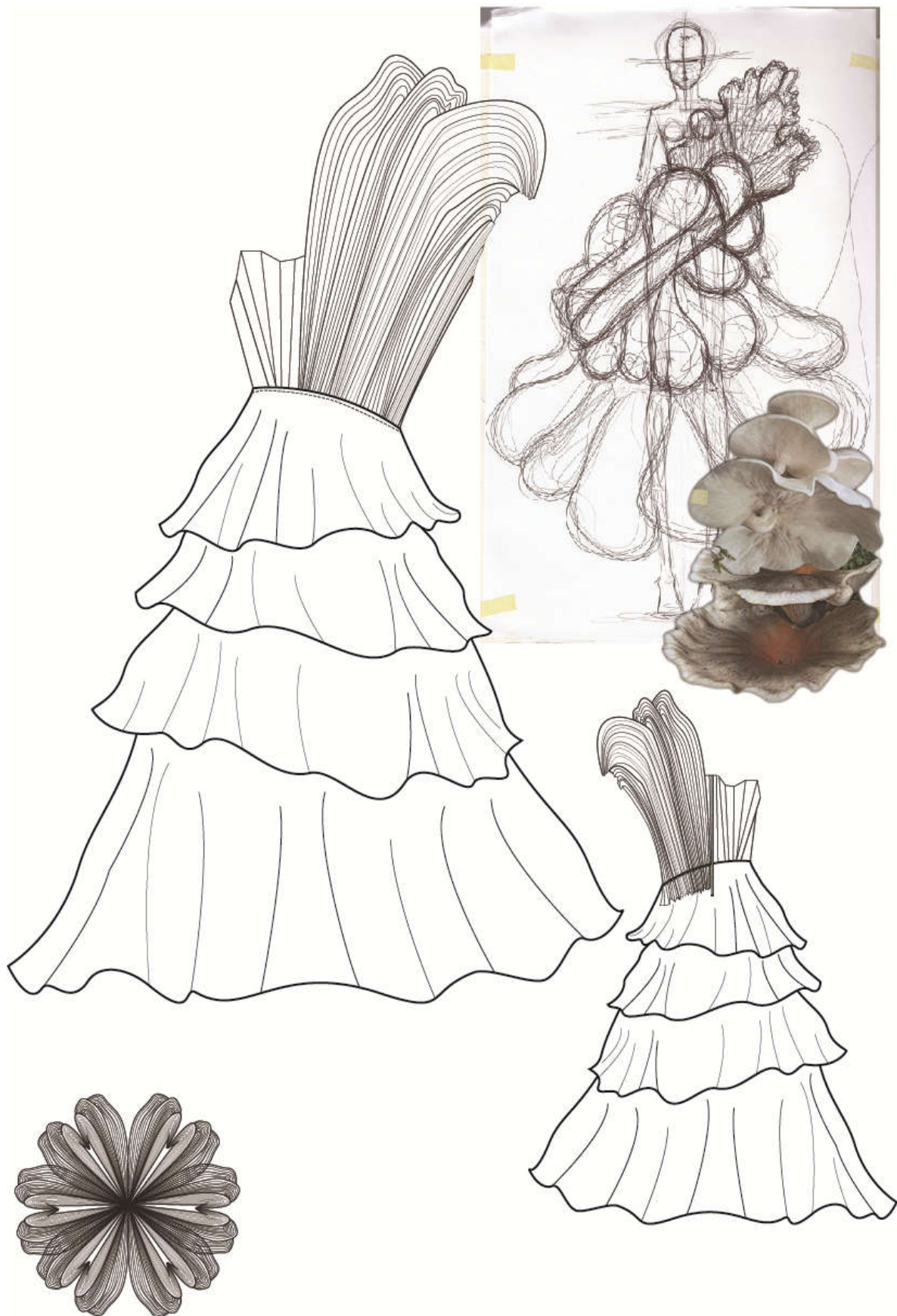

Slika 32 - model 2, varijacija 1

Slika 33 - model 2, varijacija 2

Slika 34 - ilustrator model 3

Slika 35 - model 3, varijacija 1

Slika 36 - model 3, varijacija 2

3.7. Konstrukcija I. modela

Za izradu konstrukcije i modeliranje prvog modela korištena je knjiga Tehnike konstruiranja i modeliranja odjeće. Temeljni kroj prednje strane je riješen na sljedeći način. Prsni ušitak zatvoren je prorezivanjem kroz vratni izrez. Ušitak na vratnom izrezu se „kamufliira“ nabiranjem elastičnim koncem na gornjem dijelu. Prednji je dio skraćen tako da dolazi do sredine bedara, a gornji dio prednjeg dijela je skraćen tako da dođe otprilike 5-7cm iznad grudi. Nakon riješenih ušitaka i skraćivanja, kroj se dijeli sa 12 linija koje tvore 12 nabora. Temeljni kroj stražnjeg dijela je riješen tako da je gornji dio skraćen do visine bočnog ušitka, a jednako kao i prednji dio, donji dio stražnjeg dijela skraćen je do sredine bedara. Po istom principu kao i prednji dio, stražnji je dio proširen naborima. Rukav je skraćen do lakta, a gornji dio rukava je skraćen da dođe do cca. 3 cm ispod ramena. Kao i prednji i stražnji dio haljine, rukav je prorezan i proširen kako bi se napravili nabori.

Glavne tjelesnemjere:

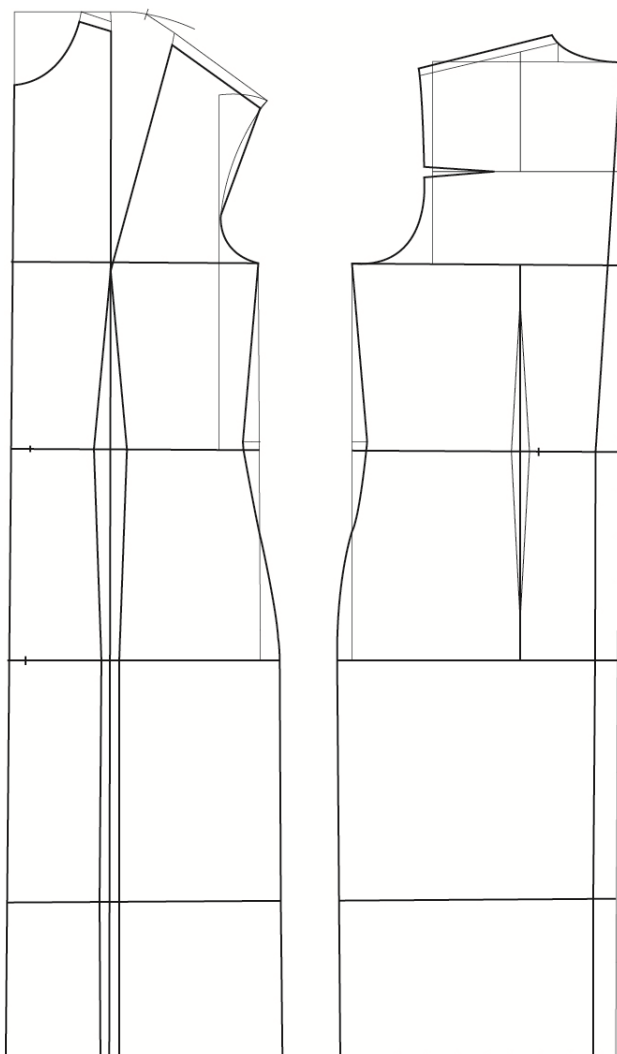
Tv	Tjelesna visina:	172cm
Og	Opseg grudi	96cm
Os	Opseg struka	78cm
Ob	Opseg bokova	107cm

Konstrukcijskemjere:

Do	Dubinaorukavlja	$1/10Og+10.5cm$	21,00cm	+1cm
DI	Dubinaleđa	$1/4Tv-1cm$	41,00cm	
Vb	Visinabokova	$3/8Tv$	64,50cm	
Dk	Duljinakroja	$5/8Tv$	92,00cm	
Švi	Širina vratnog izreza	$1/20Og+27,00cm$	31,80cm	
Vpd	Visina prednjeg dijela	$DI+1/20Og-0.5cm$	45,30cm	
Šl	Širina leđa	$1/8Og+5.5cm$	18,00 cm	+1cm
Šo	Širina orukavlja	$1/8Og-1.5cm$	11,50 cm	+2cm
Šg	Širina grudi	$1/4Og-4cm$	21,00cm	+1,5cm
Šs	Širina struka	$1/4Os-1cm$	18,50 cm	

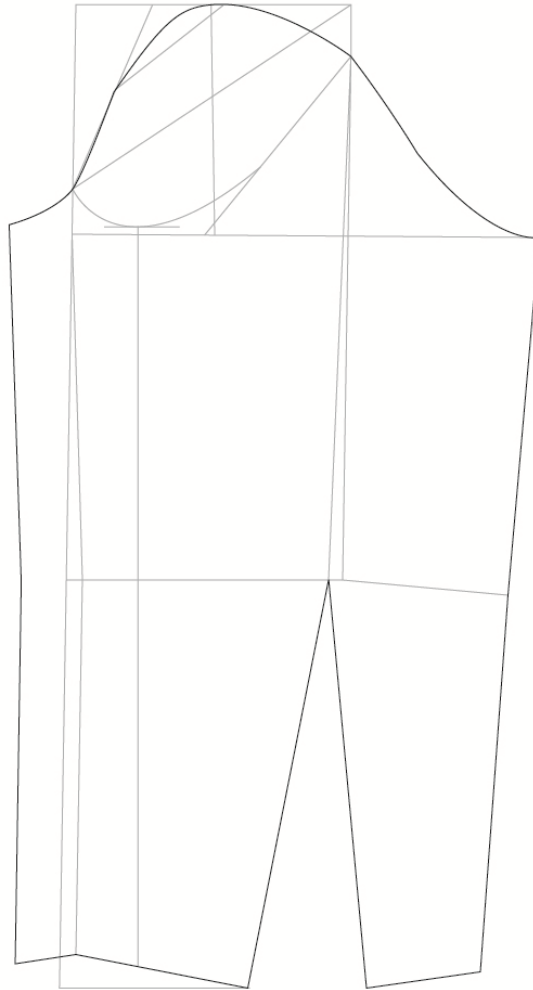
Mjere za rukav:

Vri	Visina rukavnog izreza	izmjereno nakroju	38,00cm
Oor	Opseg orukavlja	izmjereno nakroju	45,00cm
Dr	Duljina rukava	$\frac{3}{8} Tv-3$ cm	30,00 cm
Vro	Visina rukavne okrugline	$\frac{1}{2} Vri-(2/10\check{S}o+0.5$ do 1 cm)	15,00 cm
Kšr	Kosa širina rukava	$\frac{1}{2} Oor-0,5$ do 1 cm	22,00 cm
Odr	Opseg duljine rukav		26 do 30 cm

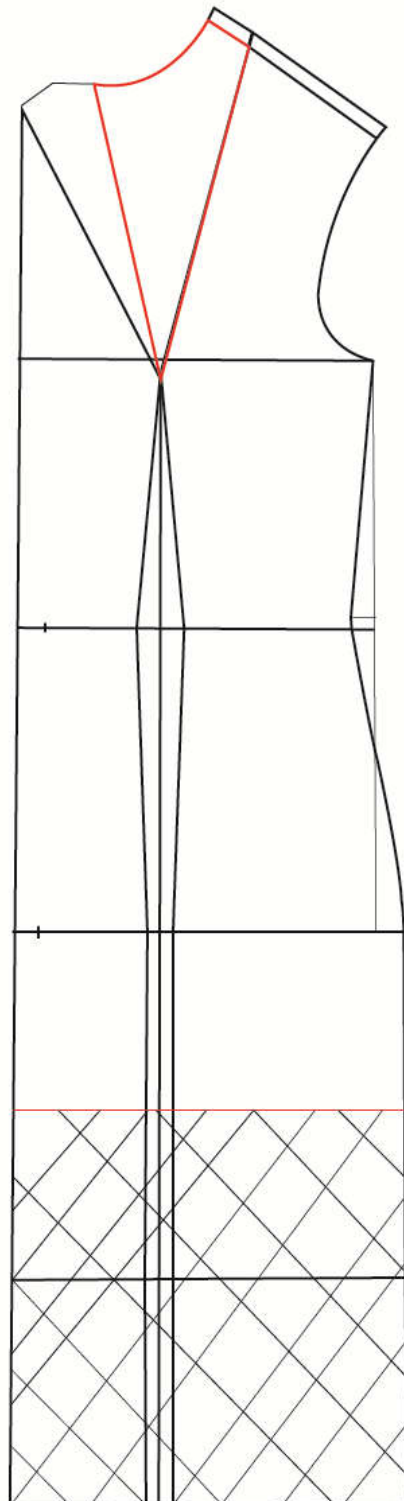
Slika 37 - temeljna konstrukcija haljine

RUKAV

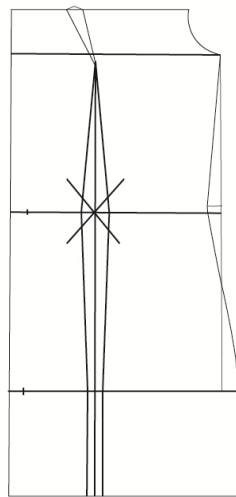
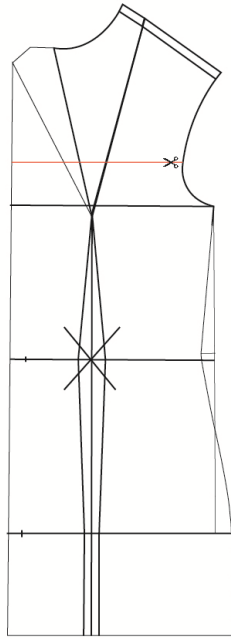

Slika 38 - temeljna konstrukcija rukav

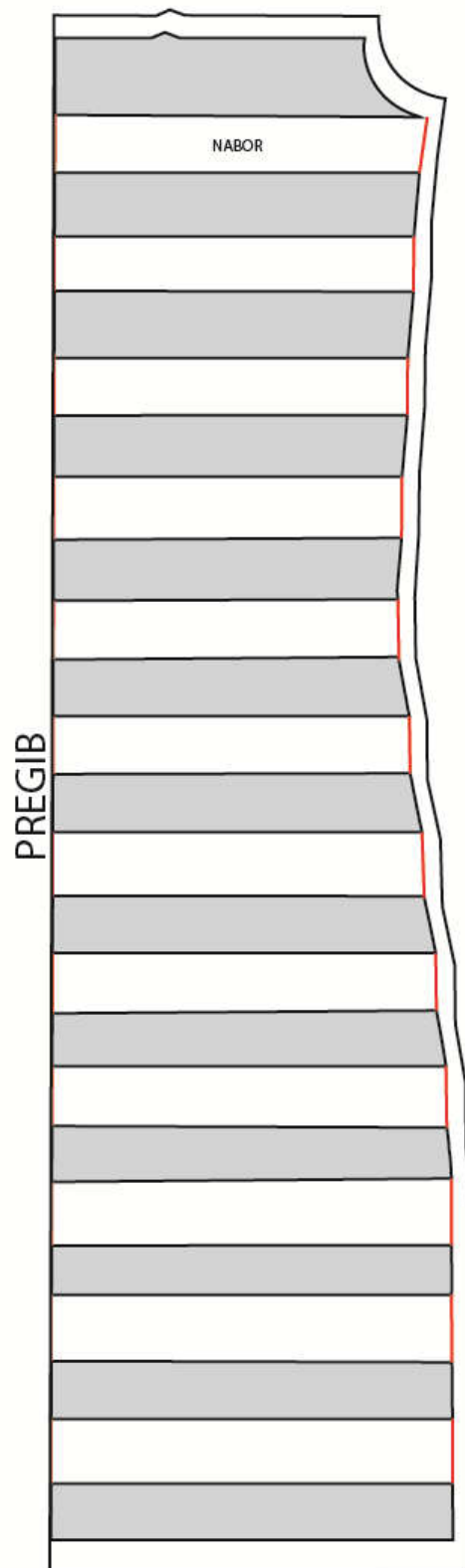

Slika 39 - prednji dio - ušitak i skraćenje

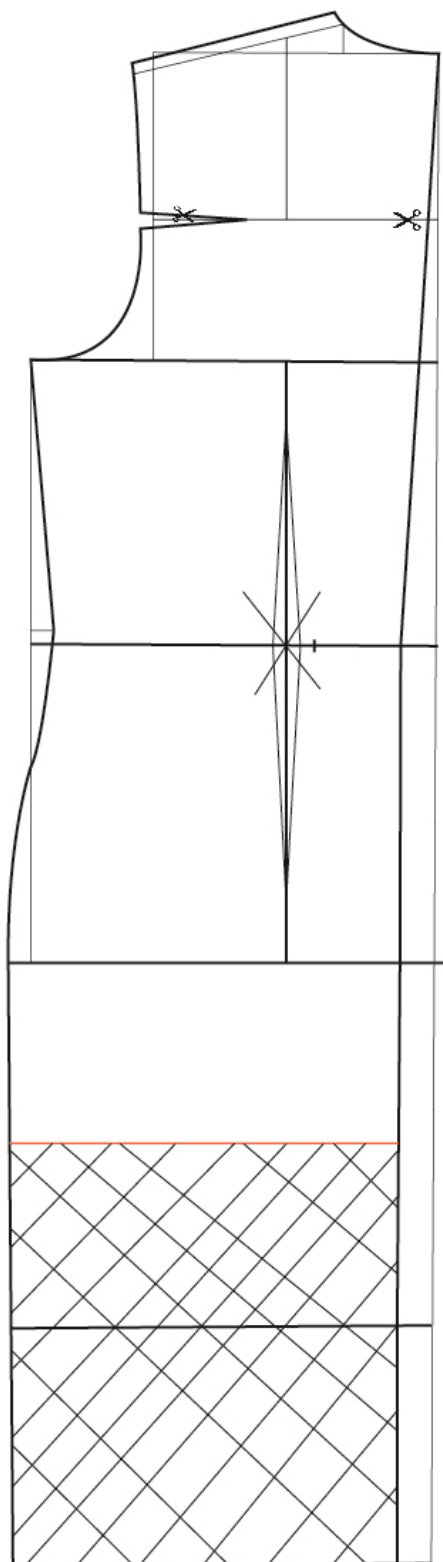
Slika 40 - prednji dio - skraćenje

PREDNJA STRANA

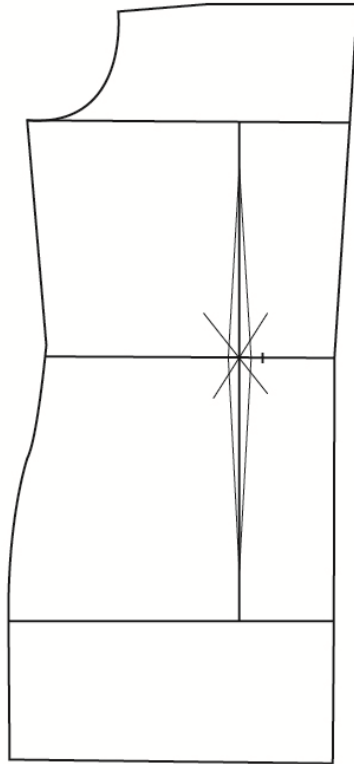

Slika 41 - prednji dio i šavni dodaci

STRAŽNJA STRANA

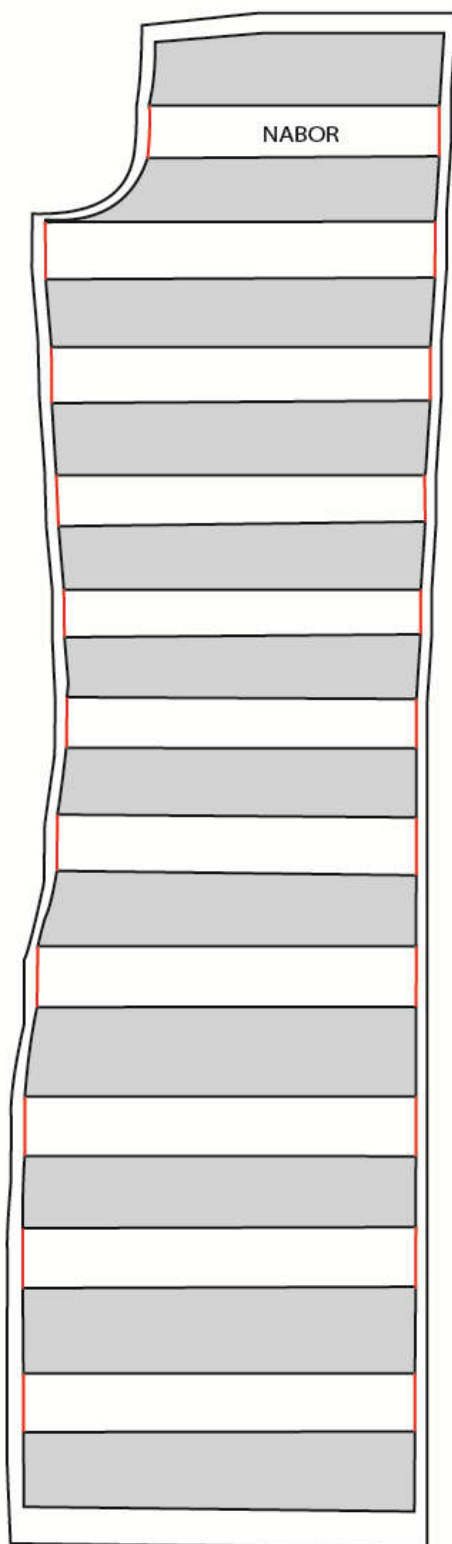

Slika 42 - stražnji dio - ušitak i skraćenje

Slika 43 - stražnji dio - skraćenje

STRAŽNJA STRANA I ŠAVNI DODACI

Slika 44 - stražnji dio i šavni dodaci

4. ZAKLJUČAK

Gljive su zaista fascinantna izvor inspiracije. Svojim oblikom, strukturom, životom, bojama, teksturom i generalno velikim brojem raznih vrsta može biti neiscrpno vrelo inspiracije. Koliko raznih gljiva ima toliko se može napraviti i raznih kolekcija. Ono što je uočeno je spontanost razvoja, izdržljivost u raznim uvjetima, unutarnja struktura (lamele), lakoća razvoja i još štošta. Izrada *moodboarda* je po nekima ključan element razvoja kolekcije i tome se treba posvetiti najviše vremena i najviše truda. Potrebno je uključiti vizualne, taktilne i emotivne elemente. Sama inspiracija gljivama je nedovoljna za izradu cijele kolekcije. Bitno je bilo iz samih gljiva izvući elemente i za te elemente pronaći dodatnu vizualnu stimulaciju, bilo to slikarstvo, arhitektura, priroda, glazba, osjećaji ili bilošto drugo što je za pojedinca svojstveno. Za ovaj su rad to bili slikarstvo i osjećaji. Fokus pri izradi kolekcije je bio stvoriti koncept iste, dakle dobar i konkretan temelj za izradu nosive kolekcije. Primarnu inspiraciju treba promotriti i kroz nju kolekciji pridodati najbitnije značajke, a one su godišnje doba za koje se radi, materijali koji će se koristiti, boje kolekcije i sl. Tri modela su varirana i dalje produbljena i razvijena. Isto tako bi se moglo i planirati se raditi sa drugim modelima no to će se dogoditi nakon još više produbljivanja kako cijele kolekcije tako i samih modela. Ova tri modela sa varijacijama su prototip cijele kolekcije i sama kolekcija nikako ne završava sa njima. Može se očekivati daljnji razvoj iste, ali u smirenijem i usporenijem tempu.

5. LITERATURA

Roberts, P. i Evans, S. : *The book of fungi*, The university of Chicago press, Chicago & London, 2011

Lopez, B. : *Rediscovery of North America (excerpt)*, University of Kentucky Press, 1990, str: 5.

Bell, A. F. G. : *In Portugal*, Lane, London, 1912., str: 7

Ujević, D., Rogale, D., Hrastinski, M.: *Tehnike konstruiranje i modeliranja odjeće*, Tekstilno- tehnološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu, ZRINSKI d.d., Čakovec, Zagreb, 2010., str. 104-109.

Hrvatska enciklopedija, *gljive*, natuknica, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, via

<http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=22411>

Iris van Herpen službena web stranica: *Biography*, via

<http://www.irisvanherpen.com/about>

Iris van Herpen službena web stranica: *Haute Couture; Ludi Naturae*, 2018, via

<https://www.irisvanherpen.com/haute-couture/ludi-naturae>

Swanson, V.: *Godward and the Death of Greco-Roman Painting*, Art Renewal Center articles, New Jersey, 2000, via

<https://www.artrenewal.org/Article/Title/godward-and-the-death-of-greco-roman-painting>

6. POPIS SLIKA

Slika 1 - Schizophyllum comunne, 2014, Axford, S.....	7
Slika 2 - Favolaschia pustulosa, Axford, S.	8
Slika 3 - Favolaschia pustulosa, 2013., Lockwood, T. F.	8
Slika 4 - Coprinellus disseminatus, First Nature.....	9
Slika 5 – Flammulina velupties.....	10
Slika 6 - Iris van Herpen, Ludi Naturae, 2018.	12
Slika 7 - Thierry Bornier Slika 8 - Andy Yeung.....	12
Slika 9 - Stranica 1 moodboarda.....	14
Slika 10 - Stranice 2 i 3 moodboarda.....	15
Slika 11 Stranice 4 i 5 moodboarda	15
Slika 12 Straica 6 moodboarda	17
Slika 13 - Stranica 7 moodboarda.....	17
Slika 14 - Stranica 8 moodboarda.....	18
Slika 15 - stranica 8 moodboarda.....	18
Slika 16 - stranica 9 moodboarda.....	19
Slika 17 - stranice 10 i 11 moodboarda.....	20
Slika 18 - stranice 12 i 13 moodboarda.....	20
Slika 19 - stranice 14 i 15 moodboarda.....	21

Slika 20 - stranice 16 i 17 moodboarda.....	22
Slika 21 - stranice 18 i 19 moodboarda.....	22
Slika 22 - stranice 20 i 21 moodboarda.....	23
Slika 23 - stranice 22 i 23 moodboarda.....	23
Slika 24 - stranice 24 i 25 moodboarda.....	24
Slika 25 - stranice 26 i 27 moodboarda.....	24
Slika 26 - stranice 28 i 29 moodboarda.....	25
Slika 27 - stranice 30 i 31 moodboarda.....	25
Slika 28 - ilustrator model 1.....	27
Slika 29 – model 1, varijacija 1.....	28
Slika 30 - model 1, varijacija 2.....	29
Slika 31 - ilustrator model 2.....	30
Slika 32 - model 2, varijacija 1.....	31
Slika 33 - model 2, varijacija 2.....	32
Slika 34 - ilustrator model 3.....	33
Slika 35 - model 3, varijacija 1.....	34
Slika 36 - model 3, varijacija 2.....	35
Slika 37 - temeljna konstrukcija haljine.....	37
Slika 38 - temeljna konstrukcija rukav.....	38
Slika 39 - prednji dio - ušitak i skraćenje.....	39
Slika 40 - prednji dio - skraćenje.....	40
Slika 41 - prednji dio i šavni dodaci.....	41
Slika 42 - stražnji dio - ušitak i skraćenje.....	42
Slika 43 - stražnji dio - skraćenje.....	43
Slika 44 - stražnji dio i šavni dodaci.....	44